

rezanico z deteljo, poleti zeleno koruzo, katere sejejo silno veliko za celo poletje, in soli dobivajo le krave. Da! vsa žitna slama se porabi na tej kmetiji izključljivo le za rezanico in nič je ne gre za nastiljo.

Tako se je tudi odgojilo dandanes po svetu zelo sloveče Shorthornsko angleško pleme, katerega glede sposobnosti za vpitanje neki nobeno drugo na svetu ne prekosi. Pa nikar naj se ne misli, da je od nekdanj tako bilo. Ne, slavni živinorejec Karl Colling je pred 100 leti spoznal, da Anglež ljubi zelo mastno meso in poprijel se je vodila: „pari najboljšo, to je, za vpitanje najspodobnišo živino stanovitno od rodú do rodú“, in res zbiral je le one telice in junčike za pleme, ki so bili dobro ješči in od starišev, ki so tudi zelo radi žrli in se kaj lahko redili. Tako je Colling dosegel v teku več desetletij, da je iz domače navadne živine, kakoršna se je nahajala v grofiji Durrham, brez križem-plemenenja odgojil ono slovečo pleme, katero ima meso vse preraščeno z mastjo.

Slovenski gospodarji! Kaj pomaga vedno tožiti o naši revščini, vsaj nam nihče ne pomaga, ako si sami z Božjo pomočjo pomagali ne bomo. Učimo se od drugih in vstrajno delajmo, da iz tega, kar imamo, si izboljšamo svoje stanje. Merodajnim krogom pa naj velja moj klic: Nič popolnega ne boste dosegli tudi z razdelitvijo plemenskih juncev, če ne boste skrbeli za to, da se živinorejci naučijo umne živinoreje. Ni dovolj, da daš živini klaje, ampak marsikaj moraš še vedeti, ako hočeš, da boš od svoje živine dobival večih dohodkov.

Ko sem prehodil skoro vse slovenske živinorejske pokrajine, videl sem sicer znamenja napredka, al zatajiti tudi kot pošten rodoljub ne smem, da sem žlahno ptujo živino tu in tam našel v jako revnem stanu.

Dragi! kaj ti pomaga žlahno živinče, če ga pa ne maraš ali ne umeš dobro oskrbovati; še slabše bo od tvojega domačega, katero je že vtrjeno v trpljenji.

Sedaj o zimskih večerih naj bi omikani rodoljubi pridno prebirali sosedom, branja nezmožnim, Bleiweisovo „Živinorejo“, katera jim bo marsikatero koristno povedala. Narodni učitelji, tudi vi ne zabite na to knjigo, ki lahko umevno vse potrebno pové o umni živinoreji, katere se mora naš kmetovalec naučiti, ako hoče res umen živinorejec postati.

Na hvalo krompirju

z imenom šampion-krompir.

Na Kranjsko je kmetijska družba ta krompir dobila še le letos in ga sadila na svojem vrtu v Ljubljani. Bil je ta krompir tudi eden izmed tistih deveterih, ki so na deželni razstavi štajarski dobili medalijo.

Ta krompir ni nič novega, kajti na Škotskem (Schottland) ga pridelujejo z veliko pohvalo že mnogo let.

Kakor časnik „Wiener landw. Zeitg.“ poroča, se je ta krompir v krajih Rudnih gor na Českem, kjer so ga sadili siromašni ondašnji prebivalci, čuda dobro obnesel, dal bogat pridelek in nič gnjil, čeravno so pri letošnjem deževanju nekatere njive po več tednov v vodi stale.

Posebne lastnosti tega krompirja so: da mu temnozeleno perje košato raste, da daje obilen pridelek in da ne gnjije rad, če je tudi zemlja nekako močvirna.

Krompir sam je srednje debelosti, se lahko kuha, le da mu lupina med kuho rada počí, kar je sicer pri vseh dobrih krompirjih navadno, — močnat je in posebno dobrega okusa.

Gori navedeni časnik pravi, da utegne šampion-krompir vse druge vrste krompirja prekositi, in da je

še posebno priporočila vreden v vlažnih in bolj hladnih nižinah.

Našemu močvirju se po takem utegne posebno dobro prileči.

Nekaj o prvem shodu kmetovalcev na Dunaji.

(Dalje.)

9. vprašanje. Ker je državne postave, katera bi mogla bramba biti zoper čedalje bolj se širijoče in gospodarstvom pogubno oderuštvo po vseh deželah nujno potreba, bilo bi se posvetovati, ali bi se ne mogla dotična gališka deželna postava sprejeti za načrt občne državne postave?

Poročevalec poslanec Vilj. Pfeifer nasvetuje, naj se posvetovanje o tem vprašanji opusti in sicer zato, ker se mora to vprašanje smatrati za uže rešeno s tem, da je vlada predložila postavo zoper oderuštvo, — in ker je o oderuštvu sploh uže pri vprašanji 5. razgovor bil. — Ta nasvet poročevalcev se po kratkem razgovoru sprejme.

10. vprašanje. Kako bi se moglo delovanje kmetijskega ministerstva po ustavni poti vrediti, da bi ono moglo povzdigo kmetijstva vspešneje podpirati, kot do zdaj? (Poročevalec Henrik grof Attems.)

O tem vprašanji so sprejeti bili sledeči sklepi:

a) Shod kmetovalcev izreka prepričanje, da je za uspešno delovanje kmetijskega ministerstva treba, da se v tem ministerstvu namestijo uradniki taki, ki so izvedeni v različnih poljedelskih in gozdarskih oddelkih ter teoretično in praktično izurjeni strokovnjaki.

b) Razdelitev opravil v ministerstvu se mora tako vrediti, da se njihovo delovanje posebno kaže v dobro prevdarjeni inicijativi na vseh oddelkih kmetijstva.

c) Delokrog kmetijskega ministerstva naj se pomnoži s tem, da se mu dodá tudi to, kar spada v živinozdravstvo.

d) Vse zadeve izboljševanja v kmetijstvu naj se združijo v posebnem oddelku, kateremu naj je naslov „oddelek za izboljšave“.

e) Kmetijskemu ministerstvu naj bi se prepustil večji vpliv pri vredbi takih postav in naredeb, katere zadevajo kmetijstvo, industrijo (obrtnijo) in posebno njeno obdavčenje.

f) Da se doseže stalnost in varnost, kakor tudi po črtežu določeno postopanje v naredbah glede nauka o kmetijstvu in pospeh kmetijstva, bilo bi neobhodno treba, da se najvažnejši deli državnih podpor (subvencij) uvrstijo v vsakoletnem proračunu med redne potrebščine; prav koristno bi bilo, ako bi se za ta oddelek in tudi za potrebščine nauka in poskušinj odločil stalni proračun (Normal-Budget) vsaj za nekoliko let.

g) Nujna potreba je, da se za pospeševanje kmetijstva državne podpore dajejo v obilnejši meri kakor dozdaj.

h) Poraba teh podpor bi se morala za naprej tako vrediti, da se njihovemu razdrobljenju izognemo, po katerem se dobri namen doseči ne more, da se pa važni poljedelski oddelki po različnosti raznih dežel bolj izdatno in vstrajno podpirajo.

i) Posameznim družbam kmetijskim naj se v odločenih mejah in proti temu, da morajo porabo podpor razložiti in opravičiti, pušča večja prostost o porabi državnih podpor.

k) Na podlagi skušenj, ki so se storile v zadnjih letih, naj bi se oskrbovanje državnih domén preuredilo.